

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev 7.

V Ljubljani, 15. aprila 1929.

XLVI.

VSEBINA: Uvoz zaklane živine v Avstrijo — skrajno otežkočen. — Še nekaj o ceni mleka. — Freza — stroj za drobljenje zemlje. — Nekaj opazk k umetnem gnojenju in umetnih gnojilih. — Krompir — kalijeva rastlina. — Nekalivost kornuže. — Naprava domačih pašnikov. — Misli, čitaj in računaj! — Zakaj so mi nesle kokoši pozimi. — Zavarovanje dreva čez poletje. — Najboljši kit za vinsko posodo. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Nedeljska predavanja in tečaji. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Razstava perutnine in kuncev. — Poučni zlet na kmetijsko razstavo v Monakovo od 5. do 10. junija 1929. — Inserati.

Uvoz zaklane živine v Avstrijo — skrajno otežkočen.

Avstrijski poljedelski minister je sporazumno z ministrom za socialno skrbstvo izdal novo odredbo, da se sme meso od govedí, telet, ovac in koz uvažati le v celih telesih. Sveže prasičje meso se sme, kakor doslej, uvažati v celih telesih in v polovicah, vendar je pri celih prasičih in njih polovicah pustiti glavo z jezikom in sapnikom, prsno in trebušno mrečo, kakortudi cela pljuča, srce in obisti skupaj s pripadajočimi mezgovnimi vozli, in vse to v naravni medsebojni zvezi. Pri prasičih je obe polovici, ki spadata skupaj, točno označiti. Avstrijsko ministrstvo utemeljuje ta korak s tem, da je potreben z zdravstvenih oziróv, ker se da živali z bolezenskimi znaki spoznati le po pripadajočem drobju.

Vse to so tako težke zahteve, da je izvoz mesa v Avstrijo popolnoma onemogočen. Na podlagi te odredbe lahko avstrijske veterinarne oblasti vsako pošiljko zaklane živine proglase za predpisom neodgovarjajočo in jo zavrnejo.

Ker je s tem še ta izvoz, ki ga imamo, najhuje prizadet in dosedanja trgovinska pogodba kršena, se je podvzelo vse korake, da se izdana odredba prekliče, ali pa se bodo morali podvzeti potrebni protiukrepi. O uspehu te akcije bomo poročali.

Še nekaj o ceni mleka.

V 5. številki letošnjega „Kmetovalca“ je bil objavljen zanimiv članek o ceni mleka, in sicer od g. F., predsednika mlekarskega društva za ljublj. okolico. Vsak posestnik, ki količkaj premišluje razvoj našega kmetijstva, mu mora biti zelo hvaležen, ker je seznanil z resničnimi podatki našo javnost z vprašanjem, ki je danes najbolj pereče za napredek našega kmetijstva, osebno sedaj, ko preživljamo čase resne krize, ki tlači našega kmeta, in to predvsem kmeta - živinorejca. S točnimi podatki je g. F. podal sliko, koliko stane danes v resnici liter mleka, in sicer na podlagi lastnih izkušenj.

Da odpomoremo še večjemu nazadovanju našega kmetijstva, je potrebno skupno sodelovanje, t. j. organizacija kmetov v društvih, predvsem pa v zadružništvu. Poleg svinčnika, ki je za sestavo bilance naših posestev, neobhodno potreben, imajo slično in še večjo vrednost gospodarske organizacije in zadruge, ki vodijo bilanco gospodarstva vsega okraja. Vzemimo za primer radovljiški okraj, kjer se večina mleka predela v sir. Kakšno ceno bi imelo pri nas danes mleko, ako bi se ne bilo osnovalo tekom desetletja toliko mlekarskih in sirarskih zadrug! Gotovo bi bila cena še nižja, kakor kjerkoli v Sloveniji. Kako pa tudi ne, ko še dandanes izkoriščajo kmeta razni prekupčevalci, in to zlasti pri oddaji mleka. Zelo važno je pa tudi, da se ustanovi v radovljiškem okraju, kjer je veliko število mlekarskih in sirarskih zadrug, še osrednja zadruga za ves okraj. Ta ima namen, da vzdržuje cene mleku na enaki višini.

Nujno kaže potreba, da resno razmišljamo, kako priti do izboljšanja tega važnega vprašanja, kajti vedno bolj prihajamo do prepričanja, da je ravno mlekarstvo za današnjega kmeta - živinorejca prvo in najvažnejše vprašanje. In ravno osrednja zadruga, katero sem zgoraj omenil, ima zelo važne naloge, če jo pravilno osnujemo. Ta osrednja zadruga bi na eni strani zastopala zadruge napram oblastim, dalje vplivala vzgojno na izboljšanje produkcije, na izboljšanje kakovosti izdelkov, bi vzdrževala cene in skrbela, da bi se tudi v trgovskem pogledu vse pravilno izvrševalo. Mlekarsko društvo za ljubljansko okolico nam nudi lep dokaz, da se da v resnici le na ta način vzdrževati ceno mleku, kakor je potrebno. Dovolj žalestnih primerov vidimo danes n. pr. v kranjskem okraju, kako poceni se mleko prodaja, t. j. po 1.25 do 1.50 Din za liter, kar pomeni pravcato izsesavanje ubogega kmeta. Prav ima g. F., če pravi, da se bodo naša kmetijska posestva ravno vsled slabih cen tako močno zadolžila, da jih ne bo mogoče rešiti.

Ob tej priliki bi opozoril še na eno dejstvo, ki igra pri izboljševanju naših kmetijskih razmer zelo važno vlogo, in to je na institucijo sreskih ekono-

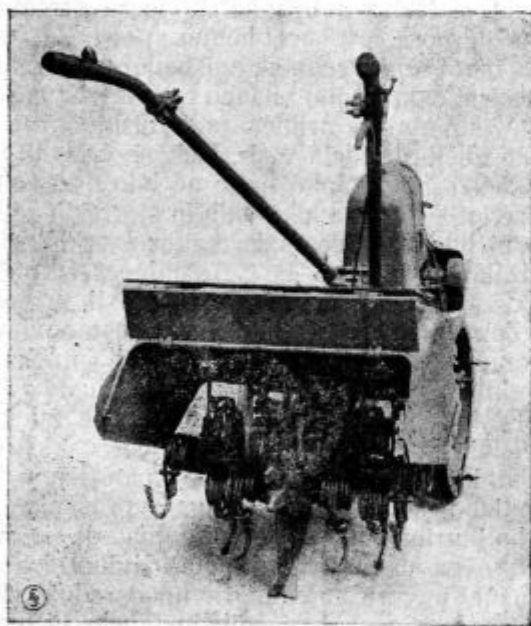
Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

mov. Kratko povedano: brez sodelovanja sreskega ekonoma je vsaka gospodarska organizacija težko izvedljiva. Kolikšna škoda se je ravno v našem okraju storila s tem, da se je odvzelo sreskega ekonoma! Vzeta nam je s tem ne le strokovna moč, temveč tudi duša, ki naj vzdržuje nepristransko zvezo, po eni strani med živinorejskimi odbori in okrajno blagajno, po drugi pa med kmetom - živinorejcem. Okrožnice in dopisi, ki tvorijo sedaj nekako nadomestilo, ne zaležejo mnogo. To delo zamore izvrševati le kmetijski strokovnjak, ki je prežet z vzvišeno idejo gospodarske vzajemnosti našega podeželja. S smelostjo trdim, da je bil radovljiški okraj v tem oziru na višku, dokler se ni prestavilo ekonoma.

Ivan Ažman.

Freza — stroj za drobljenje zemlje.

Med najpopolnejše stroje, kar jih imamo dosedaj za obdelovanje zemlje, spada brez dvoma takomenovana „freza“, ki ni nič drugega kakor stroj za najfinejšo rahljanje in najpopolnejšo razdrobitev

Slika 17. Freza ali stroj za drobljenje zemlje. Na stroju je videti predvsem pripravo za rezanje in drobljenje zemlje z dotičnim pokrovom. Za ročicama se vidi motor, na desno od njega pa vozno kolo.

zemlje. Freza opravlja obenem delo pluga, brane in valjarja. Izdelujejo in rabijo jo danes v raznih državah. Pričujoča slika 17. nam kaže frezo tipa Siemens-Schukert-Werke v Berlinu, ki je težka 250 kg in stane v našem denarju 31.000 Din, torej vsoto, ki jo zmore samo veleposestnik ali pa kaka strojna zadruga. Navajamo pa ta dragocen stroj zaradi tega, da se naši kmetovalci pouče, kako daleč sega danes že napredek v obdelovanju zemlje kakortudi v strojni tehniki, ki se peča z vprašanji kmetijstva.

Freza sestoji iz voza (dveh koles), na katerem se nahaja motor kot gonilna sila in stroj za rezanje, drobljenje in rahljanje zemlje. Na frezi sta tudi dve ročici za vodstvo stroja. Stroj za obdelavo zemlje obstoji iz kotačev (okroglih železnih šip ali koles),

ki se vrtijo na skupni osi in ki imajo na zmeteh po 3 kakor srp krive nože, ki so ošpičeni ali pa kakor dleto sploščeni in ki režejo in brskajo po zemlji, tako da se vsa prst zdrobi in zrahlja. S frezo delajo po 70 cm na široko in po 10 do 30 cm na globoko in to tako hitro, da se motor 1500 krat zavrti v eni minuti. V eni uri se obdela po 500 do 1200 štirjaških metrov prostora.

Prednost takega obdelovanja je zazreti v tem, da se zemlja najpopolneje obdela, zdrobi, zrahlja in prezrači, da se plevel najuspešnejše zatira in da v tako obdelani zemlji gnoj najbolj učinkuje. Gotovo pa je, da se bo ta stroj še izpopolnil. Ako ni vsled svojih prednosti bolj razširjen, iskati je vzroka deloma v visoki ceni, deloma v nezaupanju proti takim novotarijam. Pri nas v Sloveniji ga nimamo še nobeden. Danes izdelujejo take stroje razen v Nemčiji tudi v Švici in na Francoskem.

Motor, ki ga ima ta stroj, se da porabiti z malo preuredbo tudi kot gonilna sila za kosilni stroj in za cirkularno žago.

R.

Nekaj opazk k umetnem gnojenju in umetnih gnojilih.

Inž. Bogdan Pahor.

V splošnem se opaža, da uporaba umetnih gnojil pri nas v Sloveniji raste. Ta pojav moramo pripisati zelo razveseljivemu dejstvu, da je večina naših naprednih kmetovalcev končno le spoznala veliko vrednost umetnega gnoja za dvig rastlinske produkcije.

Na drugi strani je pa potrebno poudariti, da je še veliko število kmetovalcev, ki vidijo v umetnem gnojenju le nekakšno novotarijo, za katero se nikakor ne morejo ogreti. Seveda je temu predvsem kriva starokopitnost, ki izvira povečini iz nepoznanja najenostavnejših in temeljnih pojmov iz nauka o gnojenju.

Rastlina, kakor vsako drugo živo bitje, potrebuje za svojo rast in razvoj svojega telesa hrane. Jasno je torej, da še tako dobro in kleno zrno, ki je vrženo v že izčrpano zemljo, ne more dati dovoljnih pridelkov. V svojem početku se sicer rastlina še lepo razvija, ko pa koreninam poide hrana, nastopi v lepem in hitrem razvoju rastline nenaden zastoj, rastlina počne pešati in hirati. Ona ostane sicer še vedno pri življenju, tudi še vedno rodi, vendar pa zdaleka ne v oni meri kot bi lahko od nje pričakovali.

Če hočemo torej imeti od rastlinstva čim večjega haska, moramo predvsem gledati na to, da rastlinam nudimo kar najugodnejše pogoje za njih razvoj. Eden takih pogojev pa je dovoljna hrana. Ker pa rastlinstvo črpa svojo hrano v glavnem iz zemlje, moramo gledati na to, da pride v zemljo dovolj take hrane. Rastlinsko hrano pa najdemo v gnojilih, bodisi v hlevskem ali pa umetnem gnoju.

Hlevski gnoj je zelo dober, ker vsestransko izboljša in poživlja kulturna tla, vendar pa ima to napako, da niso v njem rastlinska hranila v pravem razmerju. To je predvsem vzrok, da je kmetovalec, čeravno ima dovolj hlevskega gnoja, še vedno navezan na umetna gnojila. Kajti le s pravilno in smo-

treno uporabo hlevskega in umetnega gnojja moremo doseči ono pravilno razmerje med posameznimi rastlinskimi hranili, ki nam pripomorejo dvigniti rastlinsko produkcijo do najvišje mogoče meje.

Danes je v prometu zelo veliko vrst umetnih gnojil, ki jim splošno delimo na razne skupine, in sicer navadno po tem, kakšno redilno snov vsebuje eno ali drugo gnojilo. Kot redilne snovi smatramo tu predvsem te one snovi, kojih pogosto primanjkuje zemlji, ne pa onih, kojih ima zemlja vedno v obilici. Take snovi so: fosforjeva kislina, dušik, kalij in apno.

Gnojila, ki vsebujejo eno ali drugo izmed navedenih hranil, delimo v skupine, tako da poznamo skupino: **fosfatnih, dušičnatih, kalijevih, apnenih gnojil in mešanice** teh med seboj.

Gnojila iz ene skupine ne moremo nadomestiti z gnojili druge skupine. Kalij n. pr. igra pri rastlinski prehrani in gračni rastlinskega telesa čisto drugo vlogo kot dušik ali fosforova kislina in obratno. To omenjam zategadelj, ker je še mnogo kmetovalcev, ki še vedno ne delajo bistvene razlike med posameznimi gnojili glede njihovega posebnega učinka.

Sploh naj bi vsak napreden kmetovalec, ki ima opraviti z umetnimi gnojili, imel v glavnem vedno pred očmi hranilne snovi posameznih gnojil. S temi hranilnimi snovmi naj bi v vsakem primeru kot z edino pravilnimi vrednotami tudi računal, kajti vse ostalo v umetnem gnoju je le malovredna navlaka, ki se ne plačuje in se ne more smatrati v gospodarskem obratu kot produkcijsko sredstvo.

N. pr. 100 kg 40% kalijeve soli ima 40 kg kalija (izraženega kot kaljev oksid), 100 kg rudninskega superfosfata ima 16 kg fosforove kisline in 100 kg čilskega solitra 15,5 kg dušika. Torej le 40 kg kalija, 16 kg fosforove kisline in 15,5 kg dušika so v glavnem hranilne snovi ali vrednote, ki jih v posameznih gnojilih plačujemo in z njimi gospodarimo. Spravljene v zemljo pa značijo povečanje hranilnih zalog; s prehodom v rastlinsko telo pa povečanje rastlinske produkcije.

Umetna gnojila kupujemo in plačujemo potemtakem po množini zgoraj naštetih hranilnih snovi. V posameznih gnojilih je pa cena hranilnih snovi različna. Če si torej izračunamo ceno ene redilne snovi v različnih gnojilih, pridemo do zaključka, da se ta cena zelo izpreminja. Pri istem učinku bomo torej dali vsekakor prednost cenejšemu gnojilu. Učinek enega ali drugega gnojila nam bo povedal poljski poskus.

Bojazen, da bi umetno gnojilo kot tako preplačali, je danes neupravičena, kajti pri nas urejuje promet z umetnimi gnojili „Pravilnik o uvozu in prometu umetnih gnojil“. S tem pravilnikom so vsebine redilnih snovi v posameznih gnojilih natančno določene ali normalizirane. Vsako pri nas producirano in k nam uvoženo umetno gnojilo ima potemtakem zakonito določeno odstotnost, koja ne sme pasti pod gotovo mejo. Zato je vsaka večja goljufija na trgu umetnih gnojil popolnoma izključena.

Krompir — kalijeva rastlina.

Naše poljedelce opozarjamo, da je krompir **kalijeva** rastlina. Če mu gnojimo s hlevskim gnojem ali pa z umetnimi gnojili, ne smemo na to pozabiti, če hočemo kaj več doseči. Poudarjamo to, ker je mnogo naših gospodarjev, ki mislijo, da je z „rudnincem“, t. j. rudninskim supertostatom vsem potrebam krompirja ustrezno. To pa ni res. Vsi dosedanj poskusi so pokazali, da je treba krompirju predvsem kalija poleg drugih gnojil, bodisi poleg hlevskega gnojja ali pa poleg drugih umetnih gnojil. Za 1 ha računamo povprečno po 200 kg kalijeve soli, za 1 oral pa 100 kg.

Nekalivost koruze.

Kakor izvemo iz zanesljivih poročil, je letos tudi koroza na raznih krajih zmaznila in postala vsled tega nekaliva. To se je zgodilo posebno po krajih, kjer spravljajo koroza v koruznjake ali podstreho in splon na mesta, ki so bila premalo zavarovana pred letosnjim mrazom. Najbolj je trpela koroza, ki je bila premalo suha. Opozarjamo na to naše kmetovalce in jim svetujemo, da se o letošnji kalivosti koroze sami prepričajo, preden jo na veliko sejejo, in sicer s tem, da preskusijo v malem njeno kalivost. Obenem prosimo, da nam kmetovalci, ki bodo napravili te kalilne poskuse, poročajo o uspehu teh poskusov in sporoče nakratko in po dopisnicah, v koliko je trpela koroza vsled letosnjega mraza. Za te poskuse je vzeti po 100 zrn, ki jih je vložiti med mokre krpe in imeti na dosti gorkem prostoru, da nam prej izkale. V teku enega tedna nam že lahko poročajo o uspehu kaljenja, koliko zrn je namreč izkalilo in koliko ne. Prosimo za te podatke naše čitatelje in prijatelje „Kmetovalca“!

Naprava domačih pašnikov.

Za uspešno rejo je treba gibanja, svežega zraka in solnca. Ako naj se mlada goved ugodno razvija, telesno krepí in zdravstveno utrdi, mora vun na pašo ali pa v tekaljšča. Če pogledamo v naše vasi, vidimo v premnogih slučajih, da živina sploh ne pride iz hleva, ne starejša in ne mlajša, in da obstoji vse gibanje le v poganju in vstajanju pri jaslih. To so nezdravi pogoji za našo živinorejo.

Res je, da ni povsod ugodne prilike za napravo pašnika doma pri hiši, ali tam, kjer se dajo taki pašniki napraviti, naj bi si vzeli za zgled napredne živinorejske kraje, ki imajo najlepše uspehe s takimi domačimi pašniki. Tudi tam je bil začetek težak, danes se pa hvalijo s svojo lepo raščeno, hodno, zdravo in utrjeno živino in cenijo take pašne prostore vse višje kakor pa njivski svet. Če hočemo z našo živinorejo naprej, moramo tudi pri nas ustvariti pogoje za boljše uspevanje, zlasti od prve mladosti naprej. In to bomo dosegli, če bomo spuščali živali vsaj za par ur na dan na prosto, kjer se lahko izprehodijo in preskačejo. Živali naj ne tiče po hlevih! Premnogi naši kmetovalci so se tako uživali v dosedanje navade, da si ne dajo dopovedati prednosti hišne paše, razen v jeseni po travnikih. To je pa premalo.

Narava živali zahteva pašo zlasti v spomladi in v zgodnjem poletju, vsaj za par ur na dan. Skrbimo za to! Potrebni prostor se bo dal ob dobri volji marsikje dobiti. Seveda mora biti tik doma. Najlažje se da to izvesti na posestvih, ki so zložena in se drže hiše, oziroma hleva. Kjer to ni mogoče, je skrbeti vsaj za ograjena tekališča, ki služijo tudi dobro prostemu gibanju in bivanju na svežem zraku. Nekaj prilike za to se da povsod dobiti. Tudi sadni vrtovi se dajo porabiti za tako pašo, če ž njimi pravilno ravnamo in če pašo pravilno izrabljamo. Sedaj bi bila zadnja prilika za take naprave!

R.

Misli, čitaj in računaj!

(Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.)

Fregovor pravi: Dobro premišljeno delo je že napol opravljeno. Naša dolžnost je, da vsako delo, preden se ga lotimo, natančno premislimo, kako ozi ga najhitreje, z manjšimi stroški, z malim trudom in z doornimi uspehi opravili ter si na ta način izboljšati in povečati svoje pridelke. Pomisliti je treba, da so tako delali nasi očetje, sami pa moramo boljše delati: travnike moramo gnojiti z živinskim gnojem, in ako tega manjka, pa z umetnimi gnojili. Pomisliti treba dalje, kako slabo živino so imeli naši pradedi. Ako si podedoval tako živino, jo moraš nadomestiti z boljšim plemenom, toda skrbeti moraš, da izboljšaš, oziroma prenoviš svoje malovredne travnike! Ker imamo od leta do leta nova in večja plačila, katerih niso imeli naši predniki, moramo torej dobro preudariti, kako in kje dobimo denar.

Ako prideluješ zrnje za prodajo, je treba zopet pomisliti, kako si urediš in obseješ svoje polje, da se ti povečajo tvoji pridelki. Za prodajo prideluj le take vrste žita, ki imajo največjo ceno. Ako se ti pa zdi cena toliko prenizka, da ne moreš izhajati, potem je bolje, da prideluješ krmo in rediš več živine. Pitana živina se lahko vedno in dobro v denar spravi, ali prenašati se ne smeš. Poizvej ceno prej, ko pelješ živinče na sejm.

Nadalje nam je treba pri našem gospodarstvu gledati na to, da vsak kosček zemlje dobro izkoristimo in da ničesar ne kupujemo, česar ne potrebujemo. Priskrbimo si dobro orodje, ki pomeni pol dela. Z večjo vnemo bi se morali tudi poprijeti sadjarstva, ki nam pomaga velikokrat iz zadrege; ako imamo doma pijačo, nam ni treba prijemati za kljuke gostilniških vrat. Marsikateri dinar ostane v žepu, glava pa bo vedra in čista.

Razen dela pa mora kmet tudi čitati, in sicer poučne gospodarske spise. Strokovna izobrazba je prvi pogoj za vsakega, posebno pa za kmetovalca. Navadno pa pravijo naši kmetje, da nimajo časa čitati. Taki izgovori so prazni. Ne mislim žaliti nobenega kmeta, ali žalostno je, če so sanjske bukve in druge malovredne knjige kar razdrapane in črne od samega prebiranja, gospodarski časniki, sadjarski članki, živinorejske knjige in drugi poučni gospodarski spisi pa tako snažni in čisti, kakor bi jih ravno kar prinesel iz tiskarne. Niti na misel mu ne pride, da bi jih prečital. Za to naj nam bodo židje (judje) za zgled. Ako dobi žid kaki časopis v roke, ga najprej prečita na zadnjih straneh, kjer se nahajajo oznanila in tržna poročila, katera ga pouče o stanju

trgovine. Žid naj hodi, stoji ali sedi, vedno premišluje in računa, kje bi imel kak dobiček. V tem oziru bi morali naši kmetje žide posnemati. Kakor se oni zanimajo za trgovino, tako bi se morali mi zanimati za gospodarstvo, če hočemo priti naprej.

Prvi korak k napredku pa obstoji v pristopu k organizaciji. Kazalo bi, da bi vsi kmetje pristopili kot člani h Kmetijski družbi, katera ima namen, napredek vsega kmetijskega stanu pospeševati. Vsak član dobi skozi vse leto gospodarski časopis „Kmetovalec“, ki ne vsebuje politike, pač pa prinaša gospodarske spise, ki so dandanes našemu kmetu tako potrebni, kakor pozimi topla suknja. Zelo potrebno je obiskovanje kmetijskih predavanj, poljedelskih, vinogradniških, sadjarskih in živinorejskih tečajev. Potom tečajev si boš pridobil zanimanje za kmetisko knjigovodstvo.

Dragi stanovski tovariši! Poleg vsega tega pa moraš še računati. V vsaki kmetijski hiši bi morala biti zapisna knjiga, v katero je zapisal vsak dinar, katerega dne in za kaj si ga izdal. Ravnotako na drugi strani vpisati vsak dinar, zakaj smo ga sprejeli, kateri dan in od koga. Ob koncu vsakega meseca pa je te račune skleniti, da imamo pregled, in vpisati v blagajniško knjigo. Ob koncu leta storimo isto in potem bomo lahko sklepali, ali smo kaj prigospodarili ali ne. Morda se ti tudi ta nasvet ne dopade. Tudi tukaj boš godrnjal in se jezil čez ta nasvet. Vsaj skozi eno leto skusi po novem kopitu ravnati svoje gospodarstvo in ob koncu leta se ne boš kesal.

Ako bi bili storili vse to naši pradedje in očetje pred 50 ali vsaj 30 leti, bi bil naš kmetijski stan gotovo na boljšem stališču kakor je danes.

Zakaj so mi nesle kokoši pozimi.

I. Stupica.

Prot sredi marca sem vprašal neko gospodinj, ki ima devet kokoši pasme Brama, koliko jajec dobi na dan. Odgovorila mi je, da že od novembra nobenega. Jaz imam tudi devet kur, pa so mi vso letošnjo strašno zimo toliko nesle, da sem jih imel dovolj za domačo porabo in da sem jih še par sto prodal. Ker je gotovo več takih gospodinj, ki jih kokoši pozimi, ko so jajca najdražja, puste na cedilu, jih bo gotovo zanimalo, zakaj meni nesejo.

Opomnim naj, da nimam posebno primerne shrambe za kokoši. Ponoči in ob hudi zimi tudi podnevi so v kleti, ki je precej temna in je bila letos prav mrzla. Petelinu je celo namrznil greben.

Da kokoši nesejo pozimi, morajo biti pravega plemena, ker nekatere vrste ne neso pozimi. Sicer je nesenje pozimi predvsem odvisno od oskrbovanja živali, vendar so gotove vrste boljše kot druge. Tudi morajo biti primerno stare. Jaz imam pet po dve leti, štiri pa po eno leto stare kokoši. Paziti pa se mora, da jarčice niso bile ne prezgodaj in ne prepozno izvaljene. Že pozimi izvaljene so jeseni že kakor starke. Prično sicer zgodaj nesti, a potem se omavljajo kakor stare. Premlade pa niso še ob začetku zime zrele za nesenje. Najboljše so okoli aprila meseca izležene.

Da kokoši neso, potrebujejo mnogo hrane. Kadar začne kokoš močno jesti, vem, da bo kmalu nesla. Pozimi pa se kokošim včasih ne ljubi jesti, so

vse zaspane in kar čepe v kakem kotu. Moramo jih poživiti. Dobro je, če jim namešamo med steljo zrnja, da ga iščejo in se s tem kratkočasijo. Tudi v temnem prostoru ne jedo rade. Zato sem jih spustil, če je bilo le mogoče, vsak dan, če ne več vsaj po kako uro na dvorišče. Vso dolgo zimo ni bilo deset dni, da bi ne bile prišle iz kleti. Ne smemo jim tudi dajati vedno enake hrane, ampak naj se večkrat premeni. Vodo sem jim dajal vedno gorko. Tudi mehko pičo: kuhan zmečkan krompir, zmešan z otrobi, kruhovimi ostanki in koruzno moko, sem jim pokladal gorko. Proti večeru so dobile zrnja, kolikor so ga hotele, včasih pa tudi podnevi nekoliko za izprembo. Dajal sem jim drobno zrezanih hrustancev, ostankov mesa ali stolčenih kosti. Zelo željne so bile jajčnih lupin, ki sem jih jim nadrobil vsak dan. Če mi jih je zmanjkalo, sem jim dal zdrobljenih polževih lupin. Predvsem pa morajo kokoši dobiti tudi pozimi sveže zelenjadi. Dal sem jim vsak dan, ko je niso zunaj več dobile, par endivij, navadno takrat, ko sem jih spustil na dvorišče. Obesil sem jih na vrvico poldrugi čevelj od tal, da so kokoši skakale vanje in jih trgale ter se pri tem grele in gibale. Ko mi je zmanjkalo endivije, dajal sem jim cime od repe in kolerabe, in ko teh ni bilo, na prav drobne kocke zrezane kolerabe.

Zavarovanje drevja čez poletje.

Mlada drevesa so po saditvi in tudi v poznejših letih izpostavljena raznim poškodbam. Na travnikih in pašnikih, kjer se živina pase, poškoduje leta večkrat mlado drevje s tem, da se drgne ob debela ali pa da jih celo gloda. Za take primere je najbolje, da se napravi ograja okoli debela iz treh močnih kolov, ki jih zabijemo v trikotu okoli debela. Na kole nabijemo deščice nekoliko napošev in za dlan narazen. (Gl. sl. 18.)

Slika 18. Kako je zavarovati sadno drevo pred živino.

Dobro je, če ovijemo ograjo še z bodečo žico, in sicer v vijugah in da jo nabijemo na droge. Tako odvrčamo živino, da se ne more drgniti ob ograjo. Nekateri zabijejo v droge na zunanji strani tudi dolge žebelje z okroglimi glavami, in sicer tako, in sicer tako, da gledajo še za $\frac{1}{3}$ iz drogov.

Tudi kokoši razgrebajo in brskajo okoli mladih dreves in kopljejo jame v kolobarju včasih celo do korenin globoko. Proti kokošim se zavarujemo s tem, da napravimo okoli dreves ograjo iz mreže, ki je vsaj 1.20 m visoka. Zabijemo jo z lesenimi kavlji v zemljo.

Prav koristno je tudi, če mlada drevesa sedaj spomladi pobelimo z zmesjo apna, ki mu primešamo nekoliko ilovice, in sicer zaradi tega, da se bolje prime. Ne belimo dreves zaradi zajcev, ker apneni belež jih ne zadržuje, da jih ne bi v jeseni oglodali, ampak zato, da obvarujemo debela naglih toplotnih izpremamb, mraza pomladi in žgočega solnca poleti, ki povzročajo, da zadobi deblo hrapavo in razpokano skorjo. Lahko nastanejo na debelu tudi velike rane s tem, da odstopijo celi kosi skorje. Tako poškodovana drevesa zastanejo v rasti in sčasoma odmro. Bela barva apna pa ovira naglo ogrevanje debela in to ravno želimo z beljenjem doseči.

Fr. Kafol.

Najboljši kit za vinsko posodo.

Zelo neprijetno je, če posoda iz lesa ne drži tekočine. V takem primeru se poslužujemo raznih maž, ki so čestokrat nezanesljive; te so: loj, vinski kamen, pomešan z apnom, i. t. d. Če hočemo kaj dobrega za zamazanje posode pri rokah imeti, naredimo mažo takole:

Na 40 delov kuhinjske soli vzamemo 60 delov svinjske masti ter 33—35 delov čistega čebelnega voska. Vso to količino pustimo razgreti in prevreti v primerni posodi na lahkem ognju. Med vrenjem zmes pridno mešamo ter ji dodamo malce penela od bukovega kuriva. Ko se zmes ohladi, je že dobra, da ji njo zamažemo špranje posode na mestih, kjer pušča, t. j., da ne drži tekočine. Take maže se tudi miši in podgane ne lotijo, kar se je že zgodilo zlasti pri lojevi maži, da so jo požrle in je v veliko škodo dragocena pijača iz posode iztekla.

A. Gl—k.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 19. Nekateri sosedi so začeli v zadnjih letih voziti po moji poti (gonji), da varujejo svoja pota, meni pa delajo ob deževnem vremenu veliko škodo. Ali smem zabraniti vožnje gnoja in poljskih pridelkov vaščanom, ki imajo svoje poti in ki niso prej nikoli vozili, ne njih predniki niti sedanji lastniki? (A. O. v 2.)

Odgovor: Voziti po tujem svetu sme razen lastnika le oni, ki ima takozvano služnostno (servitutno) pravico. Tako pravico se pridobi potom pogodbe ali dogovora, pa tudi potom priposestevovanja, za kar pa treba, da dotični, ki se nanj sklicuje, dokaže, da vozi že 30 let in to javno, nemoteno in v dobri veri, t. j. v prepričanju, da mu gre ta pravica. Iz Vašega vprašanja pa sledi, da Vas ne veže nobena pogodba in da tudi priposestevovanje ni podano, ker dosedaj dotični vaščani niso nikoli vozili. Zato jim te vožnje lahko ubranite. Pri tem je čisto vseeno, ali imajo svoja pota ali ne. Seveda bi v slednjem primeru, t. j., da nimajo svojih potov, prišlo končno do sodne določitve zasilne poti preko Vašega sveta; to pa le, če res nikakor ne morejo drugače do svojih niiv. Zato onim vaščanom, ki nimajo drugih potov, ne bo kazalo braniti vožnje. Pač jih pa bo opozoriti, da so dolžni povrniti vso škodo, ki jo povzročijo s svojimi vožnjami. Drugim vaščanom pa prepo-

vejte vožnje. Če bi se pa ne pokorili in vkljub Vaši prepovedi vozili dalje, jih morate tekom 30 dni tožiti na priznanje neobstoja servitutne pravice vožnje. Za ta slučaj pa bo najbolje, da se prej posvetujete s kakim odvetnikom. **Dr. F. S. M.**

Vprašanje 20. V naši mlekarni se je to zimo izdelovalo manj vredno maslo. Pinjenec je bil grenak in maslo neprijetnega okusa. Kaj je krivo temu nedostatku in ali je res, da prenizko ohlajeno mleko kvari kakovost masla? (I. K. v Z.)

Odgovor: Nizka toplota samanasebi ne škoduje mleku. Škoduje mu pa, če se toplota preveč menjava in če mleko postaja. V Vašem primeru se je najbrže na ta način grešilo, da se mleko ni točno in redno oddajalo v mlekarno in da se je pri tem toplota preveč izmenila, namreč iz prenizke toplote (v letošnjem mrazu) prešla počasi in morda v premalo čistem (zračnem) prostoru na stopinjo, pri kateri se je vmedla. Kriva je temu letošnja zima s svojimi neugodnimi posledicami za dobavitelje in za mlekarne ozir. mlekarja. V ostalem lahko povzročajo take nepravilnosti tudi staromolzne krave in slaba krlaja. **R.**

Vprašanje 21. Naša mlekarja je v hribih, tako da je otežkočen vsled daljave in slabih poti donos mleka zlasti glede zamude časa. Izrekla se je želja, da bi se zaradi tega posnemalo na treh mestih in smetano potem nosilo skupaj v glavno mlekarjo, kjer bi se izdelovalo maslo. Ali je res, da bi se s tem znižala količina in dobrot masla, če se posnema na več krajih? (I. K. v Z.)

Odgovor: Če se povsod pravilno dela, ni vzroka, da bi bilo maslo iz skupaj znešene smetane slabše. Kaj malega manj bi ga pa utegnili biti, ker je neizogibno, da povsod kaj malega odpade in se takih izgub na treh mestih nekoliko več nabere kakor na enem samem mestu. Zato so pa druge ugodnosti tukaj, ki izravnavajo razliko v teh izgubah. **R.**

Vprašanje 22. Potreboval bi sveder za vrtanje zemlje, da bi napravil jame za sadno drevje z razstreljevanjem potom dinamona. Kako razstreljujem zemljo z dinamonom ozir. kamniktitom? (I. P. v S.)

Odgovor: Najprej vas opozarjamo, da se v naši državi ne izdeluje več dinamona, ampak isto razstreljivo z imenom kamniktit. Dobite ga v vseh trgovinah, ki prodajajo razstreljivo, užigalne patrone pa le potom dovoljenja od sreskega poglavarstva. — Posebnih svedrov za vrtanje lukenj za kamniktit nimamo. V to svrhu nam zadostujejo železni drogovi, kakor jih imajo v kamnołomih. — Z drogovi se napravijo v zemlji primerno globoke luknje, 1—1½ m globoke, v katere utaknemo eno do dve patroni kamniktita, ki smo jih preskrbeli s patrono in užigalno vrvico. Ko smo to užgali, se odstranimo dovolj daleč. Kamniktit navadno ne vrže preveč zemlje vun, ampak jo zrahlja bolj v globini. Potem moramo jama za sadno drevje izkopati, kar storimo po možnosti že v jeseni in jo pustimo čez zimo, da zemlja premrzne. **L.**

Vprašanje 23. V zadnjem času mi dajejo krave mleko, ki je žaltavega okusa in neprimerno za promet. Zakaj dajejo krave žaltavo mleko? (I. S. v B.)

Odgovor: Staromolzne pa tudi visokobreje krave dajo večkrat žaltavo mleko, kar je v zvezi z notranjim izločevanjem beljakovin. Pogosto je temu vzrok tudi bolno vime, pri čemer se mleko okuži po bakterijah, ki povzročajo žaltavost. Največkrat pa opazimo spomlad, da postaja mleko pri vseh kravah nekoliko žaltavo in dobi neprijeten duh in okus. Temu je pa vzrok slaba pokvarjena krma, na pr. gnil krompir, repa, peš, nagnito repno listje, kisle pomije, žaltave tropine in razn. druga nezdrava krma. Če doženemo pravi vzrok tega pojava in ga odstranimo, tedaj preneha tudi krava dajati žaltavo mleko. **L.**

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Mošnje je zborovala 17. marca t. l. Od 109 udov je bilo 24 navzočih. Iz poročila povzamemo, da je imela podružnica 8564 Din denarnega prometa. V odbor so bili izvoljeni: Ant. Globočnik, načelnikom in za odbornike Iv. Rozman, Jož. Vovk, Jož. Černivc, Fr. Zupan, Fr. Knafelj, Ant. Prešern, Ant. Avsenek in Jož. Ažman. Za delegate so bili izvoljeni: Ant. Avsenek, And. Frelj in Ant. Globočnik. Pri slučajnostih se je rešila zadeva glede okopalnika in nabave nove travniške brane.

Kmetijska podružnica Trbovlje je zborovala 17. marca t. l. Od 237 udov je bilo 75 navzočih. Iz poročila je povzeti, da se je odbor vestno trudil zastopati interese podružnice in da je podružnica po možnosti podpirala svoje članstvo. Izrekla se je zahvala občinskemu zastopu, ki podpira podružnično delovanje. Računski zaključek izkazuje 36.508 Din dohodkov in 36.406 stroškov, tako da je bilo vsega prometa 116.927 Din. Za delegate so bili izvoljeni: Rud. Ahac, Fr. Brič, Fel. Gričar, Gašp. Mrzel, Al. Cestnik in Fr. Zavrl. Članom pripade tudi letos ta ugodnost, da bo cepljenje prasičev zastoni; polovico stroškov prevzame okrajna blagajna, polovico pa podružnica. Navzoči člani se opozore na zalogo umetnih gnojil, ki je v Hrastniku pri g. Rošu. Obenem se ima županstvo naprositi za podporo in dodelitev prostora za napravo lastnega skladišča. Sledilo je potem predavanje g. nadučitelja Levstika o sadjarstvu.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Kmetijska šola na Grmu sprejme s 1. majem 1929. 15 učencev (vajencev) v pripravljeni gospodarski tečaj. Ti učenci imajo dnevno po dve uri pouka v šoli, ostali čas se uporabljajo pri delih na šolskem posestvu, dobivajo vso oskrbo na zavodu brezplačno in so pod stalnim nadzorstvom, kot redni učenci. Tečaj je namenjen kot priprava za vstop v redno šolo predvsem onim kmetiskim sinovom, ki imajo slabo predizobrazbo iz osnovne šole. Iz tega razloga se opozarjajo vsi kmetiški gospodarji, ki žele poslati svoje sinove na kmetijsko šolo na Grm, da v redno šolo, ki se prične v začetku novembra 1929, ne bo sprejet noben prosilec, ki ni dovršil z dobrim uspehom vsaj štirih razredov osnovne šole, če ni prej obiskoval tega pripravljalnega tečaja. Skušnja namreč uči, da prosilci brez prejšnje temeljite priprave ne dosežejo povoljnih uspehov in je naš in njihov trud skoro zastoni. — Učenci pripravljalnega tečaja imajo po dovršenem tečaju tudi prednost pri sprejemu v redno šolo v šolskem letu 1929/30, pred vsemi drugimi prosilci, in sicer na brezplačno mesto v celoletni in zimski šoli. — Pogoji sprejema v tečaj so: 1. starost ne manj kot 16 in ne več kot 19 let, 2. dovršena osnovna šola (četudi le enorazredna), 3. telesna in duševna sposobnost. Prošnjam, kolikovanim s 5 + 20 Din, je priložiti krstni list, domovnico in zadnje šolsko spričevalo ter jih poslati najpozneje do 20. aprila 1929. ravnateljstvu Kmetijske šole na Grmu, p. Novo mesto. — O sprejemu se obveste prosilci po 20. aprilu pismeno. Vsa potrebna pojasnila daje ravnateljstvo.

NEDELJSKA PREDAVANJA IN TEČAJI.

Vinogradniški in kletarski tečaj v Semiču. V nedeljo in ponedeljek, 24. in 25. marca t. l., je priredila Kmetijska družba za Slovenijo na prošnjo tukajšnje podružnice dvodnevni vi-

narski in kletarski tečaj. Tečaj je obiskovalo oba dneva do 100 kmetovalcev, ki so pazno sledili izvajanjem obeh predavateljev gg. Gombača in Kafola. Govorila sta o ravnanju s pozeblimi trtami in zmrznjenimi vini, o izbiri ameriških podlag in žlahtnih trt in o uporabi umetnih gnojil. Na koncu tečaja je tukajšnja podružnica obdarovala vse svoje člane (66 po številu) z različnimi v vinogradništvu in kletarstvu potrebnimi predmeti in s strokovnimi knjigami. — S tečajem je bila združena tudi pokušnja tukajšnjih vin. Ugotovljena je bila njih razmeroma zelo dobra kvaliteta. Povprečna jakost preizkušenih vin znaša 9—10%. Podružnica se tem potom najlepše zahvaljuje prirediteljem in jih prosi še za nadaljnjo naklonjenost.

Ljutomer. Kmetijsko predavanje, ki ga je priredila na Jožefovo tukajšnja kmetijska podružnica, je bilo izredno poučno in zanimivo. Predvajali so se filmi o pridelovanju krompirja, o pridelovanju pese in o kmetijski razstavi v Monakovem (München, Nemčija). Udeležba je bila prav obilna. Za prireditev gre hvala predvsem ravnatelju Kmetijske družbe g. inž. Lahu, ki je filme predvajal, in kmetijski podružnici, ki je vpriporila to prireditev.

Sadjski odbor za okraj Radovljica priredi tekom meseca aprila in maja t. l. pet celodnevni poučnih tečajev za precepljanje in oskrbovanje sadnega drevja, in sicer: Dne 14. aprila v Gozdu pri Kranjski gori v hiši št. 14; — 21. aprila na Smokuču pri Breznici pri Janezu Zupanu št. 39; — 25. aprila v Nomenju v Bohinju v tamk. šoli; — 28. aprila na Češnjici v Bohinju v sirarni; 5. maja pri Sv. Križu nad Jesenicami v šoli. — Podajal se bo najpotrebnejši teoretični in praktični pouk iz sadjarstva. Vabijo se vsi zainteresirani, posebno pa mlajši posestniki in mladeniči k obilni udeležbi. Priporoča pa se, da prinese vsak udeleženec s seboj cepilno orodje, oziroma vsaj oster nož. Vsak tečaj prične ob 8. uri zjutraj. — Sadjski odbor za okraj Radovljica.

GOSPODARSKE STVARI.

Preložitev vinskega sejma v Ljutomeru. Za dan 10. aprila t. l. določeni vinski sejm in razstava vina v Ljutomeru se je moral iz tehtnih razlogov preložiti in se vrši dne 29. aprila t. l. Kakor prejšnja leta, bo tudi ta prireditev dokazala, da se pristni „Ljutomerčan“ dobi samo v Ljutomeru. Vključ lansnemu deževju v rani jeseni so vina prav prijetnega harmoničnega okusa. To je pripisovati predvsem pozni trgatvi, ki je v ljutomerskem okraju postala že običajna. Ker so vinske zaloge zadnjega letnika posebno obilne, bo tudi izbira vina prav lahka. Gostilničarjem, vinskim trgovcem in drugim ljubiteljem dobrega vina se bo nudila ta dan najlepša prilika za nakup prvovrstnega blaga po zmerno nizkih cenah.

KMETIJSKE NOVICE.

Bosanski kmetje v Sloveniji. Večja skupina bosanskih kmetov iz Bihača je koncem preteklega meseca obiskala Slovenijo. Pod vodstvom kmetijskega svetnika g. Trampuža so si ogledali po Gorenjskem naše mlekarke in sirarske domove. V Hrašah jim je razkazal sirarno leški župan g. Iv. Ažman. Na njegovem domu so si ogledali tudi postajo plemenskih merjascev in državno žrebčarsko postajo. Živo so se zanimali Bosanci za našo živinorejo in kokošjerejo ter vse gospodarske naprave naših kmetov. Ogledali so si tudi tvornice pletenin, ki so po Gorenjskem zelo razširjene.

Pregled plemenskih merjascev. Okrajna živinorejska odbora v radovljiškem okraju priredita tudi letos pregled vseh

okrajnih plemenskih merjascev, in sicer o priliki licencovanih plemenskih bikov. Pregledi se vršijo na sejmiščih, in sicer v Lescah, v torek, 16. aprila ob osmih, na Jesenicah, v sredo, 17. aprila ob devetih, v Kranjski gori, v četrtek, 18. aprila ob enajstih in v Bohinjski Bistrici, v petek, 19. aprila t. l. ob polu enajstih. Pregledovalo se bo starejše in mlade merjasce.

Razdelitev subvencijskih merjascev v mariborski oblasti. Tekom leta 1929. bo komisar oblastne samouprave oblasti mariborske porazdelil dobre mlade plemenske merjaške oplenjene bele domače pasme po znižani ceni. Prijave se sprejemajo do 1. maja pri sreskih poglavarjih in okrajnih zastopih, kjer se dobijo zavezna pisma in nadaljnja navodila.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Popravek. V „Kmetovalcu“ z dne 31. III. je bilo sporočeno, da je bil g. inž. Franjo Lukman od oblastnega odbora mariborske oblasti honorarno nameščen. Pravilno se mora glasiti: „Prof. inž. Franjo Lukman na mariborski vinarski šoli je bil iz oblastne službe odpuščen. Bil je ponovno sprejet v državno službo na srednji kmetijski šoli v Bukovu pri Negotinu v Srbiji.“ — **Razpis službe.** Na veleposestvu v mariborski oblasti je zasesti mesto adjunkta. Mlajše moči, absolventi visoke ali srednje kmetijske šole, ki imajo nekaj prakse, naj se oglašijo pri tajništvu DKS. Pogoji: popolno znanje nemškega jezika. — Komisar oblastne samouprave mostarske oblasti je razpisal tri mesta sreskih kmetijskih referentov. Pogoji: dovršena visoka ali srednja kmetijska šola in najmanj triletna praksa. Prednost imajo specialisti za vinogradništvo. Informacije pri tajništvu DKS.

Iz delovanja odbora D. K. S. — 3. odborova seja se je vršila dne 23. februarja na vinarski šoli v Mariboru. Razpravljalo se je o nameravani ustanovitvi zveze vseh kmetijskih društev v državi in smo se pridružili stališču Kmetijske družbe. Glede zopetne zaposlitve odpuščenega uradništva smo prejeli od oblastnega odbora deloma ugodno rešitev. Mariborski oblastni odbor pa bo verjetno ugodil našemu predlogu za izplačilo primernih odpravnin. — 45. dosedanjih rednih članov ni plačalo članarine za leto 1928. in se izbrišejo iz seznama društvenikov. Žalosten dokaz naše stanovske nezavednosti! — **Prihodnja odborova seja** bo 20. aprila ob treh popoldne na vinarski šoli v Mariboru. — Iščejo ekonomo, ki je tudi izvežban v vinarstvu; nadalje iščejo kletarja. — **Članarina za leto 1929.** Vsi redni člani se vabijo, da plačajo v zmislu društvenih pravil predpisano članarino, ki znaša za leto 1929, 40 Din. — Kdor nima naše položnice, naj kupi golico, ki se dobi pri vsakem poštnem uradu za 25 par ter jo izpolni na naš ček, rač. št. 12.322.

URADNE VESTI.

Podružnični občni zbori.

Na podružničnih občnih zboraht smejo glasovati in voliti samo stari člani in tisti, ki so bili sprejeti na sejah glavnega odbora do 21. februarja t. l.

O sprejemu članov, priglasihih po tem roku, bo sklepal glavni odbor na prihodnji odborovi seji.

Občni zbori podružnic, ki so se že vršili z novimi, še ne sprejetimi člani, so neveljavni in se bodo morali nanovo vršiti.

Predsedstvo Kmetijske družbe za Slovenijo.

ZAPISNIK SEJE GLAVNEGA ODBORA

Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani v četrtek, 21. februarja 1929.

(Dalje in konec.)

4. Obračun za leto 1928. Gg. odbornikom je bila predložena bilanca in račun izgube in dobička za leto 1928. G. predsednik je prečital podrobno obračunsko poročilo, s katerim je bilo nakratko pojasnjeno delovanje blagovnega oddelka od l. 1925—1928. Iz njega sledi, da je postajala bilanca in s tem tudi gospodarstvo pri družbi od leta do leta ugodnejše. V letu 1928. je zaključila družba s čistim dobičkom od 31.034.08 Din.

Pri podrobni obravnavi o obračunu so se od strani gg. odbornikov izrazile različne želje. Del dobička naj se uporabi za poglobljenje strokovnega delovanja pri družbi. V bodoče je stremeti za tem, da se znižajo cene blaga tako, da zaključijo družba z obračunom brez dobička. Bilanca naj se v bodoče skupno z bilanco prejšnjega leta dološlje gg. odbornikom nekoliko prej v proučevanje. Družba naj skuša od kmetijskega ministrstva dobiti primerne podpore, da bi lahko znižala cene blagu, ki ga oddaja svojim udom, kakor so umetna gnojila, semenje in stroji.

G. predsednik je na razne želje in predloge podal potrebna pojasnila in poudarjal, da mora družba pri svojem blagovnem prometu stremeti za tem, da najprej pokrije svoje dolgove za nabavo hiše v Mariboru in za svoje druge obveznosti.

Glavni odbor je nato sklenil, da izreče g. predsedniku kakor tudi vsemu uradništvu zahvalo in svoje zadovoljstvo za izvršno vodstvo družbene uprave v l. 1928.

Obračun za leto 1928. se je nato согласно potrdil.

5. Obnovitev perutninarskega oddelka. Ravnatelj je poročal, da se je posebno v ljubljanski okolici v zadnjem času pričelo zanimanje za perutninarstvo in kunčerejo. Pri družbi je bil že pred vojno samostojni perutninarski odsek, ki je v zmislu družbenih pravil deloval za pospeševanje te panoge. Ker je potrebno, da se tudi Kmetijska družba za to zanima in da pridobi osebe, ki imajo za te živali posebno veselje, je obnovev tega oddelka umestna. Po krajši obravnavi o tem predmetu je glavni odbor potrdil obnovev perutninarskega oddelka.

6. Sprejem novih udov in potrditev podružnic. Glavni odbor je sprejel 700 nanovo pristopivših pravil udov, ki so se priglasili od zadnje odborove seje s pridržkom, kakor je bilo svojčas določeno.

Nadalje je potrdil ustanovev nove podružnice Orehova pri Št. Jerneju, Griže pri Žalcu in Zabukovje pri Sevnici.

7. Personalia. Sledi taina seja, v kateri so se obravnavala nekatera uradniška vprašanja.

8. Slučajnosti. G. Petovar je predlagal, naj glavni odbor dovoli vdovi inž. Holza, bivšega tajnika štajerske kmetijske družbe, mesečno podnoro od 300 Din od 1. januarja t. l. nadalje, in sicer tako dolgo, dokler se nieno materielno stanje ne izboljša oz. niena pokoinina v ministrstvu ne uredi. Glavni odbor je ta predlog odobril.

Nadalje je naklonil glavni odbor Jugoslovanski matici podnoro v znesku 1000 Din kot prispevek za begunce, ki so bili primorani zapustiti svojo rodno zemljo.

G. Trček je predlagal, naj se družba zavzame za to, da se rentni davek, kakor je sedaj določen, zniža, kajti proti niemu so vse gospodarske kornoracije. Ker je tozadevna konferenca že 28. t. m. pri finančnem ministrstvu, je treba čimprej izdelati spomenico, v kateri je izraziti zahteve kmetijstva po znižanju tega davka.

G. Ažman je predlagal, naj Kmetijska družba ponovno zamrosi železniško ministrstvo, da dobijo njeni udje trikrat na leto polovično vožnjo po železnici.

Nadalje je nasvetoval, naj Kmetijska družba na mero-dajnih mestih priporoča, da dobijo okrajne blagajne za vodstvo kmetijskih agend v okraju strokovnjake, ki bodo to delo izvrševali. Živnorejki odseki so namreč razpuščeni.

Ker ni drugih predlogov, je g. predsednik ob ¼ na 6. uro zaključil sejo.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

V nedeljo, 28. aprila 1929:

Begunje pri Lescah, ob treh popoldne v šoli; Besnica, ob treh popoldne v župnišču v Zgor. Besnici; Breg pri Ptuj, ob enajstih popoldne v gostilni Stražil na Bregu; Cerklje ob Krki, po prvi sv. maši v Društveni dvorani; Hotedersica, ob enajstih popoldne pri g. Ivanu Petkovšku, 28; Dol pri Ljubljani, po prvi sv. maši v občinski hiši; Koroška Bela, ob osmih zjutraj v stari šoli; Loški potok, ob treh popoldne v Društvenem domu na Hribu; Šinkov turn, ob devetih popoldne v gradu; Unec pri Rakeku, po sv. maši v osnovni šoli; Vače, po prvi sv. maši v gostilni Barlič.

V nedeljo, 5. maja 1929:

Celje, ob osmih zjutraj v Orlovskem domu; Gorje, ob treh popoldne v cerkveni dvorani; Iška Loka, ob treh popoldne pri Martinu Pircu v Mateni (istočasno predavanje o ravnanju z gnojem); Kranj, ob enajstih popoldne pri načelniku; Negova, po rani sv. maši pri g. Beziaku; Skaručna, ob dveh popoldne pri načelniku; Sora, takoj po prvi sv. maši v šoli; Šenčur pri Kranju, ob treh popoldne pri načelniku Matiji Gašperlin, Šenčur; Št. Lovrenc na Pohorju, ob desetih popoldne v gostilni Jakob Osvald, na Spodnjem trgu;

Ljubljana, v četrtek, 2. maja 1929, ob osmih zvečer v dvorani Kmetijske družbe, Turjaški trg 3/I.; Gameljni, na praznik, 9. maja 1929, ob dveh popoldne pri Urincu v Srednjih Gameljnih; Sovodnji, na Binkoštni ponedeljek, 20. maja 1929, ob treh popoldne v Podjelovem Brdu, 5.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	300.— do 305.—	350.— do 360.—	—
	rž	1 ..	300.— do 325.—	350.— do 360.—	—
	lečmen	1 ..	315.— do 330.—	350.— do 360.—	—
	oves	1 ..	305.— do 330.—	300.— do 350.—	—
	proso	1 ..	280.— do 300.—	300.— do 350.—	—
	koruza (nova, sušena)	1 ..	340.— do 360.—	—	350.—
	aida	1 ..	275.— do 295.—	250.— do 300.—	—
	fižol, ribničan	1 ..	830.— do 850.—	600.— do 700.—	—
	fižol, prepelčar	1 ..	850.— do 860.—	—	—
	krompir	1 ..	150.— do 200.—	150.— do 200.—	—
Seno in slama	sladko seno	1 ..	175.— do 180.—	120.— do 180.—	—
	kislo seno	1 ..	— do 125.—	— do 120.—	—
	slama	1 ..	— do 100.—	90.— do 100.—	—
Goveja živina	Voli I. žive teže 1 kg		9.50 do 10.—	8.25 do 8.50	—
	.. II. " " 1 ..		8.50 do 9.—	7.25 do 7.75	—
	.. III. " " 1 ..		— do 8.—	— do 7.—	—
	Krave, klobasarice	1 ..	3.— do 4.50	3.50 do 5.—	—
	(Prigon v Lj. 122, v Mar. 449 glav).				—
Prasiči	Teleta žive teže 1 kg		10.— do 12.—	— do 10.—	—
	(Prigon v Lj. 4, v Marib. 14 glav).				—
	6—8 tednov stari kom.		200.— do 300.—	180.— do 200.—	—
Perutnina	3—4 mesece stari		— do 250.—	250.— do 350.—	—
	5—7 mesecev stari		— do 400.—	400.— do 500.—	—
	debel žive teže 1 kg		— do 10.—	10.— do 12.50	—
	debel mrtve " 1 ..		— do 15.—	15.— do 18.—	—
	(Prigon v Lj. 328, v Mar. 32 glav).				—
	piščanec kom.		15.— do 25.—	20.— do 30.—	—
	kokoš " 25.— do 30.—			30.— do 45.—	—
	mleko 1 lit.		2.50 do 3.—	3.50 do 4.—	—
	smetana 1 ..		— do 12.—	12.— do 14.—	—
	čajno maslo 1 kg		44.— do 48.—	51.— do 60.—	—
Mleko, maslo, sir, jajca	surovo maslo 1 ..		40.— do 44.—	44.— do 48.—	—
	bohinjski sir 1 ..		34.— do 40.—	— do 4.—	—
	sirček 1 ..		8.— do 10.—	7.5.— do 6.—	—
	jajce kom.		— do 1.25	1.25 do 1.50	—
	trda drva 1 m ³		180.— do 125.—	125.— do 150.—	—
Kuri-vo	mehka drva 1 ..		70.— do 90.—	90.— do 100.—	—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

Razstava perutnine in kunccev.

Pogoji za razstavo.

Kdor se želi udeležiti perutninarske in kuncerejske razstave na Ljubljanskem velesejmu v dneh 30. maja do 9. junija t. l., se mora ravnati po naslednjih predpisih:

1. Razstava perutnine bo trajala od četrтка, 30. maja do ponedeljka, 3. junija, **razstava kunccev** pa od srede, 4. do nedelje, 9. junija.

2. Razstavne živali in drugi razstavni predmeti morajo dospeti na razstavišče pri perutnini najkasneje v sredo, 29. maja do opoldne, pri kuncih pa do torka, 4. junija do opoldne.

3. Perutnino je razstaviti v skupinah, in sicer en petelin in dve kokoši in slično tudi race, pure in gosi; golobe po parih; kunce pa posamezno ali z družino. Pri perutnini so izjemno dovoljene tudi večje skupine. Razstavljene živali morajo biti najmanj tri mesece stare. Pri perutnini in kuncih se dopustijo samice tudi s svojimi mladiči.

4. Kmetijska družba in Velesejska uprava ne jamčita za morebitni pogin živali na razstavišču in pri prevozu, če ga nista sama zakrivila.

5. Vsak razstavljalet kakoši določje v poučne svrhe obenem z živalmi tudi 5 jajc istih kokoši, ki se po razstavi prodajo v korist perutninarskega odseka.

6. Vse razstavne živali se lahko prodajo na razstavi, morajo pa ostati tam ves čas razstave. 10% od izkupička gre v korist perutninarskega odseka.

7. Stroški za dostavo živali na razstavišče in za odvoz gredo na račun razstavljalca. Pošiljke po železnici je poslati franko kot **razstavno blago**, zato se pa vrnejo brezplačno.

8. Za prehrano živali mora vsak razstavljalet pri-spevati za vsako kletko po 5 Din za vso razstavno dobo. Za večje skupine se določi poseben znesek. To prehranjevalnino mora nakazati po poštni položnici obenem z vrnitvijo prijavne pole.

9. Razstavljene živali se bodo ocenile po posebni komisiji in najboljše med njimi odlikovale. Pri ocenjevanju se bodo predvsem upoštevale živali članov perutninarsko-kuncerejskega odseka. Člana-rina za leto 1929. znaša 20 Din.

10. Na razstavo bodo pripuščeni tudi izdelovalci kurnikov, kletk, krmil, orodja in raznih priprav za perutninarstvo in kuncerejo. Ravnotako bo določen poseben prostor za izvoznike jajc in perutnine ter trgovce in strojarje kunčjih kož. Razstavni prispevek zanje bo posebej določen.

11. Kdor se prijavi za to razstavo, se mu določje prijavna pola, ki jo mora izpolniti in vrniti družbi. Obenem se priloži položnica, po kateri nakaže prispevek za prehrano živali. Prijave brez vplačanega prispevka se ne bodo upoštevale.

Prijave se sprejemajo **najkasneje do 5. maja t. l.**

Odbor

perutninarsko-kuncerejske razstave v Ljubljani.

Namen letošnje razstave.

Pokazati moramo, kaj smo dosedaj dosegli pri perutninarstvu in pri kuncereji in kakšna pota moramo ubirati, da se ena in druga panoga dvigne do večje dobičkanosti. V zadnjem času se je ustanovil pri Kmetijski družbi poseben odsek, ki mu je naloga, pospeševati eno in drugo panogo. To bo skušal doseči med drugim tudi s prirejanjem vsakoletnih razstav, s katerimi hoče vzbujati potrebno zanimanje za obe panogi, pridobivati s tem nove

člane in ustvariti tudi ugodno priliko za medsebojno spoznavanje rejcev in ljubiteljev kakortudi za prodajo plemenskih živali.

Obe stroki, ozir. panogi sta zmožni napredka in temu je treba dati poudarka tudi z letošnjo razstavo. Ni vseeno, ali nam znese kokoš po 70 jajc na leto ali pa 140 ali celo 210 in več. In to se da doseči, če se te reje prav poprimemo. In ravnotako je tudi pri kuncereji, ki je važna za malega človeka

in posestnika, mogoče veliko več doseči kakor smo dosegli dosedaj.

Na razstavi se bomo navduševali za eno in drugo rejo. Na lepih, uspešno razvitih in dobrih živalih ene in druge pasme bomo imeli zgled, kaj se da dobrega doseči s skrbno in smotrno rejo.

Ureditev razstave.

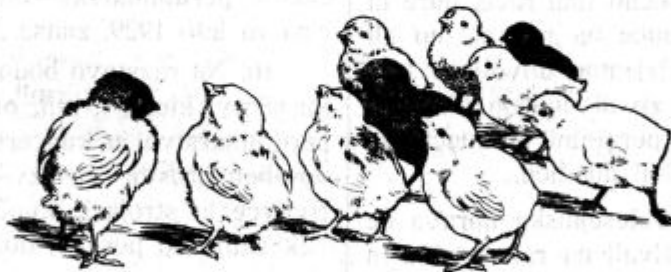
Perutninarska in kunčja razstava se priredi to leto za vse, ki si je žele udeležiti s svojimi živalimi. Za udeležbo se je treba pa pravočasno prigrasiti namreč **do 5. maja t. l.** Plačati je razstavljalcem prav nizko pristojbino, ki se porabi za kletko in prehrano razstavljenih živali.

Razstava se bo vršila na prostoru pred paviljonom E, in sicer posebej za perutnino in posebej za kunce. Za razstavo perutnine je določen čas od 30. maja do 3. junija. Za razstavo kuncev pa čas od 4. do vštetega 9. junija.

Razstava se vrši v novih in prostornih kletkah. Za večje skupine se bo določil poseben prostor. Na kletkah bodo napisali, iz katerih bodo razvidni vsi potrebni podatki o razstavljenih živalih kakor tudi cena za živali, ki bodo na prodaj. Za prehrano bo skrbel razstaveni odbor.

Vabilo k udeležbi.

Vsi rejci in ljubitelji perutnine in kuncev so vabljeni, da se udeležijo razstave s svojimi prirejkami.

Pokazati treba, kakšne živali redimo in s kakšnim uspehom jih gojimo. Razstava bo nudila najlepšo priliko, da se perutninarji in kuncerejci med seboj spoznajo in da se vzpodbujamo k nadaljnjemu napredku. Zato so vabljeni vsi, ki si želijo pomagati z vzajemnim delom do večjih uspehov. Na razstavi bo tudi najlepša prilika za ponudbo in prodajo plemenitih živali in njih proizvodov. Na ta način se bo najlažje in najhitreje širilo zanimanje in zmisel za eno in drugo vejico našega gospodarstva. Poklicane so zlasti tudi naše gospodinje, ki se s perutnino najbolj pečajo, da se v velikem številu udeležijo te prireditve in da pokažejo s tem svojo zavednost.

Poziv za pristop k odseku za perutninarstvo in kuncerejo.

Vsak, kdor redi z veseljem perutnino in kunce, bi moral biti član tega odseka. Zanimanje, ki ga goji za eno ali drugo stroko, bo s članstvom rastlo. Po tej poti pridemo sčasoma do tega, da se bo ena in druga stroka na merodajnih mestih bolj uvaževala in da bo z naraščajočim svojim napredkom postala tudi bolj dobičkanosna. Čim več bo interesov za racionalno rejo perutnine in kuncev, tem več bo uspeha pri reji in pri društvu.

Zato vabimo vse rejce in ljubitelje perutnine in kuncev, da pristopijo k našemu odseku, čigar naloga je, pospeševati z vsemi močmi napredek ene in druge stroke. V družbi je moč in napredek!

Na razstavo kuncev!

Važnega pomena za razširjenje kuncereje so razstave kuncev, ki jih društva ali odseki priredijo skoro vsako leto. — Pomen razstave leži v tem, pokazati širši javnosti umno vzrejene živali različnih pasem, izdelke iz njih kožuhovine, volne, usnja in celo mesa. Razstave so tudi velikega pomena za pridobivanje novega članstva. Mnogo je tudi takozvanih „divjih rejcev“, ki se sicer pečajo z kuncerejo, pa se ne zmenijo ali ne vedo, da obstoji v **Ljubljani odsek Kmetijske družbe za rejo perutnine in kuncev**, ki priredi letos začetkom junija na velesejmskem prostoru razstavo kuncev in perutnine. Čim zvedo za razstavo, gotovo pohite tja, da si vso stvar vendar enkrat ogledajo.

Razstave se pa ne priredi samo zato, da se privabi nove člane itd., ampak tudi zato, da se

rejce, ki razstavijo živali ali izdelke, nagradi za njihov trud z odlikovanji itd. S tem se jih vzpodbuja k nadaljnjemu, še uspešnejšemu delovanju. Tako tekmovalstvo med rejci je za naš pokret koristno in potrebno.

Na razstavah se kupuje ali prodaja, oziroma zamenjava enakovredne plemenjake, se sestane z znanimi in neznanimi rejci, se govori o raznih rejških vprašanjih, dogovori se za obiske in sestanke, ogleda se eno ali drugo pasmo, ki se rejcu morda bolj dopade kot njegova, ki jo je gojil dosedaj; marsikateri se celo odloči pričeti rejo z novimi živalci, itd.

Vsekakor so dnevi razstave za rejca nekaj praznika ter zanj istega pomena kakor društvena zborovanja.

A. Inkret.

Poučni zlet

na kmetijsko razstavo v Monakovo od 5. do 10. junija 1929.

I. Načrt razstave.

Celotna kmetijska razstava, ki jo bo priredila Nemška kmetijska družba v Monakovem, od 4. do 9. junija, bo razdeljena v tri velike skupine:

1. Razstava živine bo obsegala najlepšo živino, kar jo zmore Nemčija, in sicer konje, govejo živino, ovce, koze, prasiče, perutnino, kunce in ribe. Tudi čebelarstvo bo zastopano in prirejena bo posebna razstava ovčjih psov-črednikov. Živina — konji in goved — se bo predvajala vsak dan ob desetih dopoldne in ob dveh popoldne.

2. Oddelek za kmetijske pridelke in sredstva bo obsegal vse poljedelske rastline od žit, okopavin do krmskih rastlin in zelenjave, od sadja do grozdja in vina ter razna hranila in življenske potrebščine. Tvrške za umetna gnojila bodo v posebnih paviljonih razstavile svoj propagandni material. Ravnotako tvrške za nabavo krmil, za sredstva zoper rastlinske škodljivce itd. Tu bo zastopano tudi združništvo ter razne kmetijske organizacije in kmetijsko šolstvo. Mlekarstvo bo imelo svoj poseben paviljon, v katerem bo posebna skrb posvečena sirarstvu, ki je posebno v južni Nemčiji zelo razvito.

3. Skupina kmetijskih strojev, orodja in stavbnništva bo podala pregled celotne ogromne nemške industrije kmetijskih strojev in njen napredek v zadnji dobi. Ob tej priliki se vrše preizkušnje strojev in njih ocenitev. Posebno zanimiv bo „Elektrodvor“, v katerem bo videti vse priprave za elektrifikacijo kmetijskega obrata. Nemški kmet je vaju nakupiti potrebno orodje in stroje na tej svoji razstavi. Kmetijsko stavbnništvo bo častno zastopano s svojimi hlevi, svinjaki, silo, itd.

Na razstavi bo poseben **vaški kino**, v katerem se bodo ob določenih urah predvajali filmi kmetijske vsebine. Posebna kina imajo tudi oddelek za umetna gnojila, „Elektrodvor“ in nekatere druge velike tvrške.

Po razstavnem prostoru bo vozila posebna **motorna železnica**, da si ž njo obiskovalci ogledajo celotni obseg razstave in dobijo splošni vtis od nje.

Ob tej priliki se bodo vršili vsak dan tudi razni zleti na kmetijska posestva, v razne tvornice, na kmetijske šole in v druge zavode, da se nudi obiskovalcem prilika, ogledati si znamenitosti v okolici Monakovega.

II. Načrt zleta.

V sredo, 5. junija: Ob 8.45 uri zjutraj odhod iz Ljubljane z brzdovlakom čez Jesenice-Podrožico, čez Visoke Ture, skozi krasni planinski svet — Solnograd-München, kamor dospemo okrog 21. ure (9. ure zvečer). S postaje gredo zletniki na skupna ali zasebna prenočišča.

V četrtek, 6. junija: Ogledovanje mesta Monakovo in njegovih glavnih znamenitosti s posebnimi avtomobili.

V petek, 7. junija: Ogled kmetijske razstave ves dan pod strokovnim vodstvom.

V soboto, 8. junija: Skupni zlet na kmetije v okolici Monakovega.

V nedeljo, 9. junija: Ogled raznih prireditev na kmetijski razstavi.

V ponedeljek, 10. junija: Ob 8.42 uri zjutraj odhod z brzdovlakom iz Monakovega po isti poti nazaj. Prilod v Ljubljano zvečer ob 19.38 (7.38 uri zvečer).

III. Splošna navodila.

Kdor se želi udeležiti zleta, mora izpolniti spodaj navedene pogoje in predvsem sporočiti glede prenočišča, če želi skupno prenočišče ali zasebno sobo. Ob času razstave je namreč izredno težko dobiti sobo, če se je ne naroči že prej. Kmetijska družba bo morala že do 5. maja zaarati stanovanja in prenočišča v Monakovem, da bo za vse zletnike poskrbljeno.

Skupna prenočišča na slamnjačah z odejo v šolah ali telovadnicah, stanejo dnevno 1 do 2 nemški marki (1 nemška marka = 13.60 Din).

Zasebna prenočišča v hotelih ali privatnih stanovanjih stanejo za noč po 4.50 do 6 mark. Za prenočišče je treba v naprej poslati za vsako osebo 7.50 M kot jamčevino (1.50 M znaša stanovanjska posredovalnina).

Hrana. V navadnih gostilnah je nekoliko dražja nego pri nas ter stane preprost obed 1.50 do 3 M.

Vstop na razstavo stane vsakokrat po 3 M in ni v tem pogledu nikakega popusta.

Potni list v Nemčijo skozi Avstrijo bo za vse zletnike skupen ter bo stal za vsako osebo le okrog 10 Din. Za to se pa morajo vsi zletniki voziti skupno in ne bo posameznikom dovoljeno prekiniti vožnje. Če kdo želi izbrati si drugo pot ali ostati več časa v inozemstvu, si mora sam priskrbeti posebni potni list in plačati tudi celo voznino.

Popust na železnice v naši državi, v Avstriji in na Nemškem bo družba skušala doseči za vse tiste zletnike, ki potujejo s skupnim potnim listom.

Skupni stroški za vožnjo, vstopnino na razstavo, zlet prenočišče in hrano bodo znašali približno 1200 Din. Priporoča se pa zletnikom, da vzamejo nekaj več s seboj.

Definitivna prijava. Kdor se želi udeležiti tega zleta, je potrebno, da izpolni naslednje pogoje:

1. Navede naj svoje ime, priimek, rojstno leto, bivališče in domovinsko pravico.

2. Sporoči, če želi skupno prenočišče ali privatno sobo za eno ali dve osebi (sobe za eno osebo je težko dobiti).

3. Za skupne potne stroške in vstopnino na razstavo nakaže Kmetijski družbi najkasneje do 30. aprila 600 Din.

4. Kdor želi, da mu družba priskrbi nemške marke, naj priloži primerno vsoto. Marke se mu izroče na potovanju.

5. Vse to je izpolniti **najkasneje do 30. aprila**

t. 1. Na poznejše prijave kakortudi na prijave brez nakazila 600 Din, se družba ne bo mogla ozirati.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Poučni zlet v Monakovo je namenjen predvsem slovenskim kmetovalcem in kmetijskim strokovnjakom.

Zanimivosti kmetijske razstave v Monakovem.

Razstava živine.

Nemška kmetijska družba posveča pri svojih vsakoletnih razstavah posebno skrb živini vseh vrst. Tudi na letošnji kmet. razstavi v Monakovem bodo za njo postavljeni posebni zračni, prostorni šotori ali hlevi, v katerih se bo počutila kakor v domači oskrbi. Naši živinorejci se bodo ob tej priliki lahko poučili, kako morajo pripraviti živali za razstavo.

Kar bo tu razstavljenega, bo res najboljša, kar zmore nemška država. Saj je navadno tudi odbira v ta namen izredno stroga, ker hočejo s tem nemški kmetovalci poudariti visoko stopnjo svoje vzreje in pokazati vsemu svetu, kaj v tem pogledu premore Nemčija.

Izmed **konj**, ki jih bo razstavljenih okrog 300, bodo letos prevladovala južnonemške, bolj težke pasme in nekoliko lažji hribovski konji. V našem zmislu bo to tip belgijca in noričana. Vendar ne bo manjkalo niti srednjetežkih oldenburžanov in lahkih angleških jahalnih konj.

Goveje živine bo največ bavarske, hribovske, težke simodolske; nadalje bodo zastopani montafonci in švicarska rjava živina. Videle se bodo pa tudi nemške rdeče pasme in nižavska lisasta živina.

Prasičev je v južni Nemčiji mnogo pasem, ki so vzrejene večinoma s prekrižanjem z angleškimi jork - in berkširci. Nemški požlahtnjeni prasič je znan tudi pri nas, ker smo te plemenjake ponovno uvažali za izboljšanje domače prasičereje.

Da ne bodo manjkale **ovce** in **koze**, je umljivo, kajti tudi te igrajo tam važno vlogo. **Perutnina in kunci** bodo tvorili posebno pester oddelek, ki bo našim perutninarjem in kuncerejcem nudil mnogo poučnega.

Kdor se zanima za katerokoli vrsto živali, bo prišel tu na svoj račun in se bo lahko poučil o raznih pasmah in o uspehih pravilne vzreje.

Mlekarski paviljon.

V tesni zvezi z živinorejo je mlekarstvo. Tej panogi posvečajo Nemci posebno skrb iz dveh razlogov: prvič hočejo s pravilno vzrejo na mlečnost doseči čim večjo dobičkanost govejih pasem, drugič pa dvigniti konsum mleka, masla in sira, ki so najnaravnejša, najbolj zdrava in najcenejša ljudska hrana. Zato bodo temu oddelku posvetili poseben prostor.

V mlekarskem paviljonu bo razstavljeno mleko raznih živinorejcev in mlekarskih zadrug, ki bo tudi ocenjeno po svojem okusu. Ravnotako bo tu tudi maslo in sir najrazličnejših oblik in kakovosti. Nemci vedno in povsod poudarjajo, naj ljudstvo

uživa samo nemški sir, nemško maslo in sploh samo nemške pridelke in izdelke, da s tem podprejo nemško kmetijstvo. V tem pogledu bi jih morali tudi mi posnemati.

Poseben oddelek bo posvečen mlekarskim strojem, ki bo pokazal ogromno nemško industrijo v tem oziru. Tudi za propagando za uživanje mleka in mlečnih izdelkov bo tu v izdatni meri poskrbljeno.

Razstava pridelkov.

Zelo važna in zanimiva bo razstava pridelkov. Tu bodo razne semenogojne postaje pokazale svoje dolgoletne uspehe za vzgojo prvovrstnih žit, pese in drugih kulturnih rastlin; nastopili bodo dalje kmetovalci, ki bodo tekmovali z raznimi pridelki in izdelki kmetijske industrije. Zbrana bodo tu sredstva zoper rastlinske škodljivce, pripomočki za kmetijstvo, učni pripomočki, kmetijska književnost in časopisje, kmetijsko in gospodinjstvo šolstvo itd.

Ta oddelek bo posebno pester in v njem bo zbranega toliko poučnega gradiva, da bo obiskovalec potreboval mnogo ur, če si bo hotel vse to natančno ogledati.

Paviljon umetnih gnojil.

Vsi proizvajalci umetnih gnojil bodo združeni v enem paviljonu. V njem bodo posebej nameščene tvornice dušičnatih, posebej one fosfatnih, kalijevih in apnenih gnojil. V pestrih slikah in z bujnim rastlinstvom bodo prikazovali uspehe gnojenja s posameznimi gnojili in poudarjali pomen teh sredstev za celotno kmetijsko gospodarstvo.

Da se obiskovalcem tudi v živih in zabavnih slikah pokaže delovanje umetnih gnojil, bo služil poseben kino, v katerem se bodo predvajali različni filmi.

Vaški kino.

Zelo zanimiv bo tudi vaški kino, v katerem se bodo brezplačno predvajali filmi iz kmetijskega življenja, iz pospeševanja kmetijstva pri raznih kmetijskih panogah itd. Nemci imajo že nad sto filmov kmetijske vsebine, ki jim služijo v učne svrhe. Zato bo tudi zelo zanimivo za obiskovalce kmetijske razstave, če si ogledajo en ali drugi film.

Zlet v okolico.

Udeležnikom iz Slovenije se bo nudila prilika ogledati si nekoliko kmetijskih posestev v okolici Monakovega, da na teh spoznajo prave kmetijske razmere. Zaraditega bo en dan določen za zlet v okolico, pri čemer se bo izbralo predvsem posestva z vzorno živinorejo in primernim travniškim gospodarstvom.

Plužne enokolesne po Din 150.

Peresni poglabljač po Din 650.

Plugi HSCS: znamke UP5 po Din 825.—, UP6 po Din 870.—, UP7 po Din 960.—.

Glave URB4 za jesene pluge po Din 175.—.

Brane.

Dvodelne njivske MI 780 Din, MII 750 Din, MIVb 600 Din. Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—.

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi v stami po Din 1150.—.

Travniški skarifikator na visokih kolesih Darius 14 (14 premikalnih travn. noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleten p Din 1280 za komad, Ara 16 po Din 1520.—.

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.— 4 po Din 1050.—.

Triljerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3200.—, II/1s po Din 2300.— komad.

Triljer „Feniks“ po Din 3500.— komad.

Slamoreznice Kaub: VS10 brez sklopke po Din 2090.—, VFS12 s sklopko po Din 2450.—, VFS12 s sklopko in verigo po Din 2900.—, CCH12 za pogon z motorjem ali vrtljmom po Din 4050.—.

Slamoreznice Borek: VS10 po Din 1900.—, VFS12 po Din 2150.—, Alpina po Din 2230.—, HLC za ročni ali motorni pogon po Din 2800.—.

Reporeznice EWAD po Din 630.—, EWO II po Din 780.—, EWB po Din 800.—, „Kremžar“ po Din 350.—.

Robkači za koruzo EMR po Din 1120.—, mali ročni Mignon po Din 110.—.

Vitlji (gepelj) EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680.—, EGB 24 za 2 konja po Din 3230.—.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.

Drobljač (šrotar) MK 2 za ročni pogon, zmleje 50—60 l na uro po Din 850.—.

Matilnice ročne ERM po Din 2720, za pogon z motorjem ali vrtljmom ZM18 2200 Din.

Bolniki čitajte!

Izšla je pravkar razjasnitev! V njej se pojasnjujejo dolgoletne izkušnje o vzrokih, postanku in zdravljenju živčnih bolezni. To zdravstveno blagovest pošljemo vsakomur, ki jo

zahteva od spodaj naznačenega naslova. Tisočero zahval nenadkriljivo dokazuje edini uspeh neumornega in vestnega preiskovanja v dobrobit boleha-jočega človeštva. Kdor je

v velikem številu živčno bolnih

kogar muči raztresenost, tesnoba, oslabljenje spomina, razdražljiv glavobol, pomanjkljivo spanje, želodčne nerednosti, preobčutljivost, bolečine v členkih, splošna ali delna telesna slabost, ali drugi neštествni pojavi.

naj gotovo zahteva mojo utešljivo knjižico.

Kdor jo pazno prečita, se sebi v tolažbo prepriča, da poznamo enostavno pot do zdravja in veselja do življenja. Ne odlašajte, temveč pišite še danes!

Ernst Pasternak, Berlin SO.
Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. 356,

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebeltov in omastitev domače, posebno **klavne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma. Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNKOČY
Ljubljana, Mestni trg 4
(Zraven Rotovža.)

Vabilo

na redni občni zbor Prve južnoštajerske vinarske zadruge v Celju, r. z. o. z., ki se vrši v sredo 24. aprila 1929 ob 2. uri popoldne v zadrugi pisarni, Cankarjeva ulica št. 11 v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Poročilo in sklepanje o računskih zaslужkih za l. 1925.-1928. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Razprava in event. sklepanje o zvišanju zadrugi deležev. 5. Sprememba pravil v paragrafu 27., točka f) zadrugi pravil. 6. Dopolnilne volitve v nadzorstvo. 7. Slučajnosti. — Ako bi občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepan, se vrši v smislu paragrafa 29. zadrugi pravil eno uro pozneje drugi občni zbor, ki je brezpogojno sklepan. — V Celju, dne 6. aprila 1929. — Načelstvo. 112

Knjižica „Vrboreja“.

Praktičen pouk, kako goliti pletarsko vrbo in kako uporabljati protje, spisal strok. učitelj Jos. Baran, se naroči pri Kmetijski družbi v Ljubljani. (Cena Din 10.— v predplačilu).

Vabilo

na XI. redni občni zbor Električne strojne zadruge v Poljanah nad Školjo Loko, r. z. o. z., ki se bo vršil v nedeljo dne 25. aprila 1929, ob 15. uri v osnovni šoli v Poljanah. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika X. rednega občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila od 26. junija 1928. 3. Poročilo in predlogi načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1928. 5. Volitve 1 člana načelstva. 6. Določitev cene toka. 7. Sprememba pravil. 8. Slučajnosti. Načelstvo.

Računski zaključek, poročila in predlogi načelstva ter nadzorstva so na vpogled zadrugi v občinski pisarni v Poljanah ob uradnih urah. 105

Diplome za člane

Kmetijske družbe za Slovenijo v velikosti 63/47 cm se izdajajo članom po 15 Din, le proti predplačilu. (Da bo besedilo pravilno tiskano, je natančni natančen naslov in pristopno leto.) 140

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker le na ta način dosežete največje pridelke in izboljšate zemljo. Potrebno je letno na oral:

Za žita	80—120 kg
detelje, travnike in pašnike	100—150 kg
okopavine, koruzo in trto	120—200 kg
hmelj	180—250 kg.

Sedaj spomladi naj vsak gnoji krompir z 40% kalijevo soljo. Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

AGRIKULTURNI KEMICNI URAD V ZAGREBU, Račkova ul. 2/II.
40% kalijevo sol si nabavite pri Kmetijski družbi za Slovenijo in njenih podružnicah.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Vsa tega 10. in 25. v mesecu se zaključijo spremljanje oglasov za prihodnjo številko.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Unda - Radio

Radio - Aparate in sestavne dele nudi kmetovalcem tudi na obroke: Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Teodor Drenig, Ljubljana, Drenikov vrh.

Letniki „Kmetovalca“!

Prodaj kompletne letnike „Kmetovalca“ od 1903 do 1928. Nekoliko letnikov je vezano. Cena letniku 12 Din. Naslov: R. Brovet v Trebnjem.

Lucerna detelja

garantirano prava Francoska, ki je priznana najboljša za naše kraje, se prodaja v trgovini s semenjem Josip Urbančič, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 8. Pišite po cenik, dobite ga brezplačno.

Več tisoč gabrovih sadik

za živi plot za spomladansko sajenje, ima na prodaj: Ivan Golc, Zasip 44, p. Bled.

Najnovije štedilnike.

Kotle, peči, vrata, mreže, ventilacije, predpražnike, želez. korita za svinjake, okna in mlekarske potrebščine, izdeluje in razpošilja po nizkih cenah: Jakob Malenšek, železo-konstrukcijska delavnica Boh. Bistrica.

Kupujemo

zlatu, srebro, platino, srebrne krone. Prevzamemo v pozlatenje in posrebljenje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Šiška, Sv. Jerneja c. 8.

Fige, češplje in brinje

za žganjekubo ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo!

Prodajalce posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: Tehna-družba v Ljubljani, Mestni trg 25./I.

Jajca za valenje

od čistokrvnih kontroliranih štajerskih kokoši, komad po 3 Din oddaja: Oskrbištvu graščine na Pragerskem. Poština in omet se posebej zaračuna. — Povprečna nesnost kokoši v preteklem letu je znašala 162 jajc.

Jajca za valenje

od rumenih plemenskih Orpington kokoši komad po Din 10 z zabojem in poštnino vred. Naslov: Herma Roesler, Laško.

Jajca za valenje

od čistokrvnih „Orpington“ kokoši po Din 6. Naslov: Josipina Lunder, Ljubljana, Strma pot 4.

Jajca za valenje

od čistokrvnih štajerskih kokoši prodaja komad po 2 Din Alfonz Inkret, Senkovturn, p. Vodice.

Jajca za valenje

od kokoši starostajerske pasme (klopna gnezda), komad Din 3, skupno z zavoji na prodaj. Twickelovo oskrbištvu, Maribor-Krčevina.

Jajca za valenje

od velikih plimontk kokoši komad po 2.50 Din in jajca od velikih gosi Touloške pasme po 5 Din razpošilja: Avgust Kuhar, posest. in gostil. Vevče, pošta Dev. Mar. v Polju.

Vrtnarja

samskega, srednjih let, po možnosti več nemškega jezika, sprejme Oskrbištvu graščine Bogensperk, p. Smartno pri Litiji.

Čebulo štajersko

in tižol za seme nudi najceneje: Franc Majdič, Kranj.

Na prodaj

je lepa starinska ura za na omaro (okras za vsako zbirko starinskih predmetov) in ena moška ura z zlato verižico, ena kompletna postelja in kuhinjska kredenca. — Več se izve pri upravi „Kmetovalca“, Turjaški trg 3.

Kosilni stroj

malo rabljen, ima na prodaj Kmetijska podružnica v Sodražici. (Dolenjsko).

Repo za krmo

približno 1000 kg ima na prodaj: Mihael Strukelj, Zapeže 4, p. Št. Vid pri Ljubljani.

Sanske koze

čistokrvne za plemo kupi: Milutin Čirič, učitelj Prvonek, p. Vranjska Banja (Srbija).

Tisoč komadov cepljenk

od kraljevine, kavščine in velitnice ima za oddati Kmetijska podružnica Mokronog, katere se dobijo pri načelniku Fr. Zupančiču v Rakovniku, p. St. Rupert pri Mokronogu.

Brejo kobilu

5 let staro, 15 pesti visoka, rujava z liso, sposobna za vsako vožnjo, ima na prodaj ali jo zamenja: M. Teršan, Ljubljana, Mirje 6.

Kupimo

eno mlado brejo kravo ali telico montafonske pasme z rodovnikom. Cenjene ponudbe z navedbo cene je poslati na Oskrbištvu grada „Žovnek“, Braslovče, Sav. dol.

Špargelnove sadike

eno in dvoletne, močno ukoreninjene vseh boljših vrst ima večjo množino na prodaj: Mihael Kovačič, posestnik, Sv. Peter pri Mariboru.

Vabilo

k rednemu občnemu zboru „Kmetijske hranilnice in posojilnice“ v St. Janžu (Dolenjsko) r. z. z. n. z., ki se vrši v nedeljo, 5. maja 1929 ob 8. uri dopoldne v prostorih g. načelnika Ignaca Majcna s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev račun. zaključka za l. 1928. 5. Volitev načelstva. 6. Čitanje revizijskega poročila. 7. Slučajnosti. — V slučaju neskladenosti se vrši občni zbor pol ure pozneje, ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodstvena c. 2
priporočila bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in šivalni stroji za rodbino in obrt.
Vozna kolesa Styria Dürkoop, Cenikiastonj in franko.

Zoper jalovost krav in telic

ter pri sramničnem vnetju učinkujejo zanesljivo BOSULIN SVEČICE. Ne prodajajte v zgubo krav, ki se ne oieletijo! Skatila z 12 svečicami in živinozdravniškim navodilom 30 Din. Če se pošlje denar v pisnu naprej poštnine prosto, sicer povzete. Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev je sigurno zdravilo zoper bolezni na prebavilih, čisti in odvaža kužne bacile. Pospešuje tek in rejo živali ter zabranj izbruh rdečice. Zavo 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Protikataraličen prah za konje: zoper kašelj, težko dihanje ter prehlajenje. Skatila 20 Din. Konjski cvet: fluid za vse domače živali za mazanje, steklenica 20 Din. Razpošiljevalnica vseh zdravil za živino! Edino: Lekarna pri „Angelu Varhu“ na Vrhniki šte. 96.

Zajce

Angora, Dunajčane, Blackantan, mladiče in plemenske, ima na prodaj Josip Majhen, Podrečje pri Domžalah.

Nekaj tisoč trt

prvovrstnih cepljenk, (laški rizling, burgundec, sauvignon i. dr. na Goethe, portalis) ima poceni na prodaj: Franc Frangež, Hoče 62 pri Mariboru.

Slama in seno!

1000 kg pšenične slame in 2000 kg dobrega sladkega sena ima na prodaj: Peter Jenko, Lipica 2, p. Škofja Loka.

»Ekonom«

poročen, star 28 let, verziran v vseh panogah kmetijstva, želi premeniti službo. — Ponudbe je nasloviti pod št. 103 na upravo „Kmetovalca“.

Kupim mlado kravo,

ali brejo telico, čistokrvne montafonske pasme, Franc Dobovšek, Boštanj pri Sevnici.

Kravarja (Schweizer)

četudi oženjen, ki je dober molzec in zna vsa tozadevna dela, se sprejme čim prej! Ponudbe je poslati na Oskrbištvu posestva Brandhof, Studenci pri Mariboru.

Kozolec

(dvojni-toplar) dobro ohranjen se prodaja pri Andreju Pirnat, Dravljica št. 4, p. St. Vid pri Ljubljani.

Prodaj 6 mrjaščkov

5 tedenske, črnapasaste plemena, (Hešve pasme). Priglasite takoj na hotel Kramar, Logatec.

Dve kobili

dvoletna fuksa in triletna brama sta naprodaj pri: Jakob Skok, Pristava 13, pošta Mengeš.

Pse volje pasme

5 psov in eno psico, 2 meseca stare, po 100 Din, ima na prodaj Avgust Kuhar, Vevče p.: Dev. Mar. v Polju.

Semenskega krompirja

več sto kg, izvrstnega, ima naprodaj dr. Josip Jenko, Cerklje pri Kranju.

Kupujte brusne kamne

Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železino.

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{16}$ strani	Din 2400.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 400.—
$\frac{1}{8}$ strani	Din 1200.—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 300.—
$\frac{1}{4}$ strani	Din 800.—	$\frac{1}{16}$ strani	Din 200.—
$\frac{1}{2}$ strani	Din 600.—	$\frac{1}{32}$ strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. **Mala naznanila** do 20 besed stanejo Din 20.— vsaka nadaljnja beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurja ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijski podružnicah v Novem mestu, Rovtahn, Gor. Logatcu, Kostrivnici, St. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofiji vasi - Vojniku, Brežicah, St. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Zalcu.

Cena modri galici.

Vsled ugodnega nakupa angleških funtov je Kmetijska družba znižala ceno modri galici za cele vagone na 8.30 Din za kg, za polvavonske dobave na 8.40 Din za kg franko vsaka postaja v Sloveniji; pri nadrobni prodaji pa 8.50 Din za kg, franko Ljubljana, Celje ali Maribor.

Sackovi plugi brez carine

so že prispeli in se jih lahko vsak čas ogleda v skladišču Kmetijske družbe v Ljubljani.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Deteljina, travna in druga semena.

Domača detelja, gorenjska	98% čis.	95% kal.	26.— Din
švedska detelja (inkl. 3% bele)	96% "	92% "	38.— "
lucerna, pristna francoska	98% "	95% "	34.— "
lucerna italijanska	98% "	95% "	22.— "
lucerna banaška	96% "	95% "	26.— "
hmeljna lucerna	98% "	90% "	24.— "

bela detelja (inkl. 3% švedske)	97%	"	95%	"	36.— "
mačji rep	98%	"	93%	"	14.— "
pasja trava	92%	"	94%	"	28.— "
francoska pahovka	90%	"	85%	"	36.— "
angleška ljulika	98%	"	85%	"	14.— "
laška ljulika	99%	"	95%	"	15.— "
travniška bilnica	99%	"	95%	"	30.— "
travniška latovka	90%	"	86%	"	54.— "
mehka stoklaša	80%	"	80%	"	12.— "
navadna šopulja	92%	"	95%	"	32.— "
pasji rep	99%	"	90%	"	54.— "
ovčja bilnica	90%	"	90%	"	28.— "

Zmesi travnega in deteljnega semena, sestavljene po strokovnih navodilih z gori imenovanih vrst stanejo: I. za barski svet kg Din 28.—; II. za peščeno zemljo kg Din 28.—; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 26.—.

Korenjevo seme, Saalfeldsko po Din 50.—.

Semenska pesa: Mamut, rdeča po Din 15.— za kg.

Eckendorfska, rumena po Din 17.— za kg.

Semenska grahara, (grahica) jara, po Din 6.50 za kg.

Semenski oves po Din 3.75 za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 275 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vavonske pošiljke.

Čilski soliter, 15.5% dušika, v vrečah približno po 80 kg po Din 3.50 za kg. Pri vagonem odjemu po Din 3.35 za kg franko vsaka postaja v Sloveniji.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem ojemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal - Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 94.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonem ojemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3.50 za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 3.90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in toščice po Din 3.80 za kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.— za kg, na drobno Din 7.50 za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevnatih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z amabalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azoest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola v škatljicah po 1/2 kg po Din 8.—; v škatljicah po 1/4 kg po Din 15.—; 1/2 kg po Din 28.—

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijevke cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.

Gumijevke vezi Continental, kg po 120.— Din.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/2 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Merilo za sode, novost patent Matievič, vštetiš tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Natrij bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—

Rafijevo ličje, kg po 26.— Din.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.— Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtni Din 680.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevodne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 520, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500.—, original. Austria po Din 500.— za komad.

Škropilnice, Flickove nahrbtni po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 90.— za komad, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Zveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Zveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Zveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Zveplalniki ročni po Din 65.— komad.

Zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.— Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 20 do Din 30.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenskih gnezd Din 135.— do 150.—, peresa k škarjam po Din 1.—

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.

Drevesne žage Din 40.— do 90.—

Drevesne ščetke (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 22.— do Din 40.—

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.— do Din 80.—

Strgule za drevje po Din 30.

Brusni kamni za Kundejevo orodje 12 Din.

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 litrov Din 1250, 80 litrov Din 1625, 100 litrov Din 1725, 120 litrov Din 1850

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralci „Ekspress“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, AX za 40 lit. po Din 1000, M za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit po Din 1250, F za 140 lit. po Din 1700, A za 200 lit. po Din 2500

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Hoybergov aparat za določanje toščice v mleku in smetani tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Strišče „Kastel“ se dobi v pločevnatih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Koda-nja) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45, 500 g po Din 200.—

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 290/420 cm po Din 1150.—

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 12.50.

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 15.—

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 17.50.

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 20.—

Lopate za štihanje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—

Vile s 3 roglji, garantirano po Din 23 za komad.

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 25 za komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu števil. 15), po Di n80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—

Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, velik po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600.—

D8MN po Din 990.—; D7MN po Din 900.—, s plužno na vijake Din 1150.—; D6MN po Din 750.—; D5MN po Din 700.—; obračalni NW7 po Din 1150.—; NW5 po Din 1130.—; z obračalno osjo po Din 1300.—; dvojni obračalni plug BW5 po 1650.— Din; dvobrazdni plug ZH9 po Din 1520.—

Ospalnik BHR po Din 400 in po Din 700.

Glave D9SS po Din 410.—, D8MN po Din 350, D7MN po Din 300.—; D6MN po Din 270.—; SUN na dve brazdi 420 Din, za izkopavanje krompirja po Din 280.—, za osipavanje 300.— Din.

Lemeži za D8 po Din 35.—, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1780; z 9 peresnimi noži po Din 1890.